

ประเพณีไทยทรงดำ

ชุมชนชาวไทยทรงดำ มีกิจกรรมอันเป็นวัฒนธรรมประเพณีของตนเอง ซึ่งแตกต่างจากสังคมรวมโดยทั่วไป งานชุมนุมไทยทรงดำ ทุกวันที่ ๙-๑๐ เมษายน ของทุกปี ตำบลหนองปรังจะจัดงานประเพณีไทยทรงดำที่ยิ่งใหญ่ การจัดชุมนุมชาวไทยทรงดำ เป็นการสนับสนุนให้สมาชิกชาวไทยทรงดำในตำบลต่าง ๆ ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้มีปฏิสัมพันธ์ทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ซึ่งจะก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีระหว่างชุมชน เกิดผลดีทางด้านการติดต่อสื่อสาร เด็กรุ่นใหม่ จะได้เห็นการปฏิบัติทางวัฒนธรรมและเกิดทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมต่าง ๆ ของชาวไทยทรงดำ

การจัดงานไทยทรงดำมีผลต่อการสืบทอดวัฒนธรรม มีการรับประทานอาหารของชาวไทยทรงดำ ขั้นตอนการทอผ้า การแต่งตัว ด้วยผ้าพื้นบ้านที่ปักลวดลายสวยงามต่าง ๆ หลากหลาย ที่สมาชิกชาวไทยทรงดำได้ทอเก็บไว้ เพื่อใส่มาในงานชุมนุมไทยทรงดำในแต่ละปี ได้มีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นของการทอผ้า การปักลวดลายต่าง ๆ

สถาปัตยกรรมและศิลปะท้องถิ่น

บ้านลาวโซ่งหรือไทยทรงดำ ลาวเรียก กว๊านตึบ “หรือ เอือนลาว” มี ๓ ส่วน ส่วนหน้าเรียกว่า “กว๊าน “ ใช้รับแขก ส่วนกลางใช้นอนและทำอาหาร ส่วนหลังที่ปักแขกชั่วคราว ที่มุมห้องจะมีกะล้อห้อง ซึ่งเป็นกลาโหมของบ้าน คือเป็นผีเรือนที่คุ้มครอง การสร้างใช้เครื่องผูก มีใช้ตะปู พื้นใช้ฟาก (ไม้ไผ่ผ่าเป็นแผ่น ๆ ปูติดต่อกัน) ใช้เสาไม้ มีบันได ๒ บันได และ ๓ บันได ชั้นบันไดจะกลม ใต้ถุนบ้านสูงโล่งมีที่ตำข้าวด้วยครก กระเดื่อง ทอหูก ปั่นด้าย นอกชายคาบ้านจะมีแคร่ไม้ เก็บไพลาร้า ซึ่งตั้งไว้กลางแดดกัน เนื่องจากเป็นคนประหยัดจึงมีเงินเก็บมาก ไม่ค่อยถนอมออกใช้ จึงเป็นไทเงินไททองของจังหวัด รวม มี ๕ ไท

ไทยทรงดำ

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาคอก
อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๐๗๗-๓๑๐๙๓๑

ประวัติความเป็นมา

ชนเผ่าไทยดำหรือไทยทรงดำ (ลาวโซ่ง) มีถิ่นกำเนิดอยู่ที่เมืองแกลง (เตียนเบียนฟู) อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของเวียดนาม ตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยประมาณ ๒๒๗ ป (นับถึง พ.ศ. ๒๕๕๐) มีประวัติการอพยพเข้ามาในรัชสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี พ.ศ. ๒๓๒๑ ตั้งถิ่นฐานอยู่ทั่วไป ประมาณ ๔๐ จังหวัด เพชรบุรีเป็นเมืองแม่ได้สุดอยู่ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นอกนั้นมีอาศัยอยู่ที่ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กำแพงเพชร พิษณุโลก สุโขทัย เลย ฯลฯ ไทยทรงดำมีวิถีชีวิตเรียบง่าย ปะดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ด้วยตนเอง มีภาษาพูดภาษาเขียนเป็นของตนเอง ปัจจุบันกำลังได้รับการสนับสนุนในการเรียนการสอนภาษาไทยดำในอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โรงเรียนที่เปิดสอนภาษาไทยดำ ได้แก่ โรงเรียนเขาย้อยวิทยาและโรงเรียนวัดหนองปรัง

ขนบธรรมเนียมประเพณี

การแต่งกาย มีการแต่งกายแบบพิธีการ และแต่งกายในวิถีชีวิตประจำวัน มีระเบียบ สังกม จัดไว้ อย่างชัดเจน เช่น ชุดหมอบเสนผู้น้อย ชุดหมอบเสนผู้ต้าว ชุดพ่อมด ชุดแม่มด ชุดลูกสะใภ้ไปบ้านแม่สามี ชุดขึ้นบ้านใหม่ ชุดเขื่องงานศพผู้น้อย ชุดเขื่องงานศพผู้ต้าว ชุดไปเกี่ยวสาว ชุดรำแคน ชุดโยนลูกช่วง ชุดอยู่กับบ้าน ชุดไว้ทุกข์ ฯลฯ

อาหาร อาหารเป็นอาหารรสจัด จะมีพริก พรวาน (มะเข่น) เป็นเครื่องเทศบ่งบอกเอกลักษณ์ประจำชนเผ่าอาหารหลัก เช่น แกงหน่อส้ม แกงหยั้วะ แกงผ้า แกงโฮเฮ

พิธีกรรม พิธีเสนคือการเซ่นไหว้ผีบรรพบุรุษ นอกนั้นมีการเซ่นไหว้แกนเช่นเสนปุกกล้วยเมืองฟ้า เสนปุกกล้วยเมืองลม เสนต่อมิ่งต่อแนน พิธีเซ่นไหว้ผีมด ผีบ้านผีเมือง เสนฆ่าเกียด เสนแก้เคราะห์เรือน เสนกวัก กว้าย ฯลฯ

ศิลปวัฒนธรรม

วัฒนธรรมการเสนเฮือน

เสนเฮือน คือการเซ่นผีเรือนของชาวไทยทรงดำ คำว่า “เสนเฮือน” เดิมคงเป็นเซ่นผีเฮือนแล้วกร่อนเป็น เซ่นเฮือน จึงกลายเป็น” เสนเฮือน “ (เฮือน – เรือน) การเสนเฮือน แบ่งออกเป็น ๒ แบบ คือ

๑.เสนเฮือนธรรมดา

๒.เสนผีเรียกขวัญ

ชาวไทยทรงดำจำแนกตามลักษณะการถือผีเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๑.กลุ่มสายผีผู้น้อย

๒.กลุ่มสายผีผู้ต้าว